

Sygn. akt IV CSK 657/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Maria Szulc

w sprawie z wniosku B. U.

przy uczestnictwie M.J., M. O.

i S. U.

o wpis własności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 września 2015 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Okręgowego w T.

z dnia 11 kwietnia 2014 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w T. postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2014 r. oddalił apelację wnioskodawczynie B. U. od postanowienia Sądu Rejonowego w C. oddalającego wniosek o wpis w księdze wieczystej współwłasności w części ułamkowej na rzecz M. J. U podłoża tego rozstrzygnięcia legło stanowisko, że wnioskodawczynie nie posiada legitymacji do złożenia tego wniosku.

Skarga kasacyjna wnioskodawczynie od postanowienia Sądu Okręgowego – oparta na podstawie drugiej z art. 398³ k.p.c. – zawiera zarzut naruszenia art. 626² § 5 k.p.c., i zmierza do uchylenia tego postanowienia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istota zarzutu skargi kasacyjnej sprowadza się do twierdzenia, że Sąd Okręgowy z naruszeniem art. 626² § 5 k.p.c. nie przyznał legitymacji do złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej skarżącej współwłaścicielce nieruchomości dla której ta księga została założona, M. J., jako współwłaściciela tej nieruchomości w ⁵⁵/₁₀₀ częściach, na podstawie orzeczenia sądowego stwierdzającego nieważność czynności prawnej, której stroną nie była skarżąca.

W prawie polskim podstawową zasadą postępowania wieczystoksięgowego jest działanie na wniosek - dotyczy to także wpisów (art. 626⁸ § 1 k.p.c.), jednakże, wypada zauważyć, że ustawodawca przewiduje także, w interesie wiarygodności (wiary publicznej) księgi wieczystej, dokonywanie z urzędu określonych wpisów.

Przepis art. 626² § 5 k.p.c., którego naruszenia upatruje skarżąca, określa krąg legitymowanych osób do złożenia wniosku o dokonanie (wykreślenie) wpisu w księdze wieczystej. Zgodnie z jego treścią taki wniosek może złożyć właściciel nieruchomości, użytkownik wieczysty, osoba, na rzecz której wpis ma nastąpić, albo wierzyciel, jeżeli przysługuje mu prawo, które może być wpisane w księdze wieczystej, a w sprawach dotyczących obciążeń powstałych z mocy prawa – także uprawniony organ. Regulacja ta określa w sposób wyczerpujący krąg podmiotów

uprawnionych do złożenia wniosku o dokonanie (wykreślenie) wpisu w księdze wieczystej i stanowi rozwiązanie o charakterze szczególnym wobec treści art. 510 k.p.c., który to przepis przewiduje jako zasadę możliwość uczestniczenia w postępowaniu nieprocesowym wszystkich osób zainteresowanych jego wynikiem. Brzmienie art. 626² § 5 k.p.c. nakazuje przyjąć, że inne osoby niż wymienione w tym przepisie nie są legitymowane do wystąpienia z wnioskiem o wpis prawa w księdze wieczystej. Takie unormowanie jest podyktowane usprawnieniem postępowania wieczystoksięgowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 kwietnia 2012 r., II CSK 384/11, nie publ.).

Skarżąca nie należy do kręgu podmiotów oznaczonych w art. 626² § 5 k.p.c., gdyż określony ułamkiem (idealny) udział innego współwłaściciela we własności nie jest „*wspólnym prawem*” dla skarżącej, której prawo nie sięga dalej, niż przysługujący jej udział we własności nieruchomości.

Ubocznie, fakt niewpisania w księdze wieczystej udziału innego współwłaściciela nie narusza prawa skarżącej, a tym samym wniosek jej o jego wpis nie „*zmierza do zachowania wspólnego prawa*” (art. 209 *in fine* k.c.). Inaczej, nie jest czynnością zachowawczą w rozumieniu art. 209 k.c.

Sąd Okręgowy przeto zasadnie uznał, że skarżącej nie przysługuje legitymacja z art. 626² § 5 k.p.c. w zakresie udziału nieujawnionego współwłaściciela.

Z tych przyczyn orzeczono, jak w postanowieniu.